

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2C/237/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113226942
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Rybárik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2014:5113226942.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom JUDr. Jánom Rybárikom v právnej veci navrhovateľov: 1/ D. N., rod. P., nar. XX.X.XXXX, G. XX, 2/ K. N., nar. XX.X.XXXX, G. č. XX, obaja právne zastúpení: HADBÁBNA & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Prielohy 1012/1C, Žilina, proti odporcovi: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00151700, o zaplatenie 30.000,00 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi v rade 1/ sumu 7.500 Eur, navrhovateľovi v rade 2/ sumu 7.500 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľom v rade 1/ a 2/ trovy konania v sume 31,76 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľom v rade 1/ a 2/ trovy právneho zastúpenia advokátskej kancelárii HADBÁBNA & spol., advokátska kancelária, s.r.o., v sume 714,63 Eur na účet vedený vo VÚB a.s., IBAN N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS XXXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľov v rade 1/ a 2/ z a m i e t a.

odôvodnenie:

Navrhovatelia 1/ a 2/ sa podaným návrhom domáhali zaplatenia istiny každý po 15.000 Eur a žiadali uhradiť aj trovy súdneho konania a trovy právneho zastúpenia. Svoj návrh v podstate odôvodnili tým, že sú rodičmi zosnulého S. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. K úmrtia syna došlo pri dopravnej nehode dňa XX.X.XXXX v obci Spišský Hrušov. Vodič osobného motorového vozidla značky Ford Mondeo S. E. jazdil v protismere od obce Z. na obec Spišský Hrušov, kde predbiehal pred ním idúce motorové vozidlo zn. O. X. a osobné motorové vozidlo nestotožnenej značky a EČ a následne nákladné motorové vozidlo nezistenej značky a EČ, a to za zníženej viditeľnosti - hustej hmly, pričom pri predchádzaní týchto vozidiel došlo k zrážke s protiídúcim vozidlom zn. VW A., EČ: SN-XXXBU, ktoré riadil nebohý S. N.. Zraneniam utrpovým pri dopravnej nehode S. N. podľahol. Takisto S. E., ktorý riadil motorové vozidlo značky Ford Mondeo, pri dopravnej nehode zahynul.

V dôsledku úmrtia syna S. pri dopravnej nehode spôsobenej S. E. bolo neoprávnene zasiahnuté do osobnostného práva navrhovateľov tak, že bola trvalo a neodstrániteľne narušená celistvosť rodiny, a taktiež došlo k neoprávnenému zásahu do súkromného a rodinného života. Smrť syna pre navrhovateľov predstavuje trvalé a nezmeniteľné osobné ochudobnenie v citovej a rodinnej oblasti. Po tom, ako sa dozvedeli o smrti syna, sa obaja psychicky zrútili.

Vinník dopravnej nehody - S. E. mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie s odporcom. Vzhľadom na to, že bolo zasiahnuté do osobnostných práv navrhovateľov na súkromný a rodinný život, domáhali sa

nemajetkovej ujmy, každý po 15.000 Eur. Svoj návrh opierali o ust. § 11, 13, ods. 1, 2 a 3 O.z., ust. § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001. Poukázali aj na ustálenú judikatúru a na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES a judikatúru Súdneho dvora EÚ.

Odporca žiadal návrh navrhovateľa v plnom rozsahu zamietnuť. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že v prvom rade namieta svoju pasívnu vecnú legitímáciu, pretože nie je podľa hmotného práva nositeľom subjektívnej povinnosti, ktorej splnenia sa navrhovateľa žalobou domáhajú. Nenamieta skutkové okolnosti ktoré sú uvedené navrhovateľmi v písomnom návrhu. Stotožnil sa s tým, že ku dňu dňa 23.8.2010 mal uzatvorené s poisťníkom N. E. povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na vozidlo P. S. D.: SN XXX BP. Takisto sa stotožnil s tvrdením, že prevádzkou tohto vozidla bola spôsobená dopravná nehoda, pri ktorej došlo, okrem inej škody na majetku a na zdraví, aj k usmrteniu S. N., syna navrhovateľov.

Q. preto vznikla povinnosť nahradiť poškodeným škodu, a to v rozsahu podľa zmluvných dojednaní uzatvorenej poisťnej zmluvy. Nestotožnil sa s ich právnym názorom, v zmysle ktorého je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 O.z. možné subsumovať pod nároky na náhradu škody, ktoré sú kryté poistením podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení.

Dal do pozornosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 1051/2005 zo dňa 27. augusta 2005 a rozsudok NS ČR sp. zn. 28 Cdo 931/2002 zo dňa 11. júna 2002.

Z odôvodnenia oboch rozhodnutí je zrejmé, že sudy nižších stupňov zamietli žalobu navrhovateľov z dôvodu, že nebola daná ich pasívna legitímácia.

V zmysle uplatnených nárokov sa vyjadril aj k Európskemu súdnemu dvoru a to k rozsudku C-22/12 Haasová z dňa 24. októbra 2013. Prejudiciálne otázky, ktoré boli položené Súdnemu dvoru, podľa jeho názoru vyslovujú názor:

Súdny dvor nepochybne konštatuje, že zákon o povinnom zmluvnom poistení, ktorý nepokrýva nemajetkovú ujmu odporuje horeuvedeným Smerniciam Rady, v zmysle ktorých takáto nárok má pokrývať. V dôsledku toho Súdny dvor neodpovedal na prejudiciálnu otázku č. 2, pretože zákon o povinnom zmluvnom poistení, ktorý v rozpore s právom EÚ a teda povinnosť nahradit' nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia neustanovuje, nie je možné vykladať spôsobom, že povinnosť nahradit' nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia ustanovuje. Rozpor týchto dvoch právnych aktov teda nie je možné odstrániť výkladom vnútroštátneho práva eurokonformným spôsobom, ale výlučne zmenou úniijnému právu odporujúceho zákona.

Súd na pojednávaniach vykonal dokazovanie výsluchom účastníkom konania, oboznámil sa s rodným listom nebohého, úmrtným listom, uznesením o zastavení trestného stíhania, vyjadreniami odporcu a navrhovateľov, uznesením NS SR 4Cdo/168/2009, zmluvnou o zmluvnom poistení, rozsudkom OS Trnava 21C/15/2011, pripojeným spisovým materiálom OR PZ odbor kriminálnej polície Spišská Nová Ves, ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Ako to vyplýva z podaného písomného návrhu navrhovateľov dňa XX.X.XXXX došlo k dopravnej nehode v obci Spišský Hrušov. Vyšetrovaním vedeným OR PZ, Úradom justičnej a kriminálnej polície Spišská Nová Ves pod ČVS: ORP-536/OVK-SN-2010 bolo zistené, že vo vyššie uvedený deň na štátnej ceste II/536 v km 9,5 medzi obcou Jamník a Spišský Hrušov došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič osobného motorového vozidla značky Ford Mondeo, EČ: SN- XXXBP, S. E., jazdil v protismere od obce Jamník na obec Spišský Hrušov, kde predbiehal pred ním idúce motorové vozidlo zn. O. X., EČ: PP-XXXBY a osobné motorové vozidlo nestotožnenej značky a EČ a následne nákladné motorové vozidlo nezistenej značky a EČ, a to za zníženej viditeľnosti - hustej hmly, pričom pri predchádzaní týchto vozidiel došlo k zrážke s protiidúcim vozidlom zn. VW A., EČ: SN-XXXBU, ktoré riadil syn navrhovateľov. Zraneniam utrpénym pri dopravnej nehode syn navrhovateľov na mieste podľahol. L. aj S. E., ktorý mal spôsobiť dopravnú nehodu.

Vyšetrovaním bolo potvrdené, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča S. E. s vozidlom Ford Mondeo, ktorý vzhľadom na nedostatočný rozhľad spôsobený zníženou dohľadnosťou, začal predchádzanie pred ním idúcich vozidiel v kolóne, čím porušil ustanovenie § 15 ods. 5 písm. a) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, podľa ktorého vodič nesmie predchádzať, ak nemá pred sebou dostatočný rozhľad na vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie.

Na tomto mieste je potrebné podotknúť, že tento zistený skutkový stav ani jeden z účastníkov konania nerozporoval. Obaja sa zhodli, že došlo k dopravnej nehode, že došlo k usmrteniu dvoch osôb a zhodne uvádzali aj tú skutočnosť, že vinníkom dopravnej nehody bol S. E..

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie okrem iného aj výsluchom samotných navrhovateľov, ktorí sa vyjadrovali k výške nemajetkovej ujmy, resp. zdôvodňovali, z akého dôvodu žiadajú takúto výšku ujmy. Navrhovateľka v rade 1/ vo svojej výpovedi na pojednávaní osobne uviedla nasledovné:

Osobne si myslí, že ľudský život má omnoho vyššiu hodnotu ako 15.000 eur. Zdôvodňovala to tým, že jej syn mal 24 rokov, býval s nimi v spoločnej domácnosti. Bol zamestnaný na dohodu, inak bol nezamestnaný. Ona, ako matka je stále nezamestnaná a je evidovaná na úrade práce, ešte nie je v dôchodkovom veku. Stále pociťuje ujmu, a to každý deň po tom, ako zomrel. Bol to jej syn, snažil sa jej a celej rodine všemocne pomáhať. Čo potrebovali, to urobil. Okrem neb. syna majú ešte tri deti. S. bol najmladší. Keď potrebovali ísť na nákup, tak urobil nákupy alebo jej s nákupmi pomáhal. Potrebovali maľovať, tak pomáhal pri maľovaní. Keď menili okná, tak bol aktívny, pomáhal otcovi a spoločne okná vymenili. Aj ostatné deti žijú s nimi v spoločnej domácnosti. Po tom, ako dostala informáciu, že jej syn zahynul, tak nemohla tomu uveriť. Malo to vplyv na jej psychiku, prestalo jej chutiť jesť, stále plakala.

Aj navrhovateľ v rade 2/ svoj návrh odôvodňoval tým, že po celý čas sa o svojho syna staral a vychovával ho, živil ho. Zrazu jedného dňa prišiel o syna. Podľa jeho vyjadrenia bol na svojho syna hrdý a mohol sa na neho vždy spoľahnúť. Snažil sa mu pomáhať, ako sa len dalo. Bolo to cez letné prázdniny, keď on, ako murár, chodil po robotách. Chodil s ním syn. Tomuto za vykonanú prácu dával finančné prostriedky. Dal do pozornosti súdu, že v kritický deň, keď došlo k nehode, tak to bol piatok, kedy mal voľno. Mali rozrobenú nejakú robotu, pričom jeho syn sa rozhodol, že pôjde dorobiť robotu. V tom čase došlo k nehode. Svojho syna hodnotil, ako veľmi dobrého chlapca, ktorý nefajčil, nepil, vždy mu pomohol. Aj pri prácach, ktoré vykonával ako murár, bolo na neho vždy spoľahnutie. I dnes, pokiaľ si na neho pomyslí, tak ho stále trasia.

Aj odporca na pojednávaní zotrval na svojich písomných vyjadreniach, ako to už bolo vyššie konštatované. Opätovne zdôraznil, že aktuálne rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci navrhovateľky pani Haasovej vedenej pod sp. zn. C-22/2012 na ich názore vôbec nič nemení. Z tohto rozhodnutia nie je vôbec jasné ani zrejmé, že by zákon o povinnom zmluvnom postení ukladal odporcovi povinnosť plniť nemajetkovú ujmu. Práve naopak uvádza tú skutočnosť, že pokiaľ štát prijíma na realizáciu v rozsudku uvedených smerníc vnútroštátnu právnu úpravu, má táto právna úprava pokrývať aj nemajetkovú ujmu. Poukázal aj na rad ďalších rozhodnutí prvostupňových a druhostupňových súdov, ktoré sa stotožnili s jeho záverom.

Súd pri rozhodovaní vo veci samej vychádzal z nasledovných ustanovení:

Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2002 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

Pri týchto ustanovení je potrebné poukázať na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES, ale aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ (napr. rozsudok Súdneho dvora zo dňa 06.05.2010m so. Zn. C-63/09 - Axel Walz proti Clickair SA).

V tejto súvislosti pri rozhodovaní NS SR dáva do pozornosti aj najnovšiu judikatúru Európskeho súdneho, a to rozhodnutie C-22/2012.

Vychádzajúc z týchto právnych predpisov tunajší súd právne túto vec posúdil nasledovne:

Pasívna vecná legitímácia odporcu primárne vyplýva z ust. § 4 ods. 1 a ods. 2 v spojení s § 15 ods. 1 a ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. Citovaný zákon pojem škoda nedefinuje. Podľa právneho názoru vyjadreného v doterajšej judikatúre slovenských a českých súdov pojem „škoda“ používaný v zák. č. 381/2001 Z.z. nemožno stotožňovať s pojmom „nemajetková ujma“ v zmysle ust. § 13 a nasled. Obč. zákonníka.

Práve v tejto spojitosti je otázka pasívnej vecnej legitímácie odporcu úzko spojená s výkladom rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová C-22/2012, ktorým bol doterajší vyššie špecifikovaný právny názor prekonaný.

V rozsudku C-22/2012 Súdny dvor jednoznačne konštatoval, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len PZP) má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickým osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

Odporca výrok Súdneho dvora interpretoval v tom zmysle, že zák. č. 381/2001 Z.z. o náhradu nemajetkovej ujmy z PZP nepriznáva, nakoľko operujú len s pojmom škoda, ktorý nezahŕňa nemajetkovú ujmu. Odporca teda tvrdí, že slovenské právo vylučuje náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Podľa názoru súdu však tento výklad nie je správny.

Výrok rozhodnutia C-22/2012 počíta s komplexnou aplikáciou celého právneho poriadku. Preto je potrebné vykladať ho tak, že pokiaľ vnútroštátne právo priznáva blízkym osobám náhradu nemajetkovej ujmy, teda, ak poistený podľa vnútroštátneho práva zodpovedá za takúto ujmu, je tento nárok krytý z povinného zmluvného poistenia.

Súdny dvor v odseku 56 odôvodnenia rozsudku C-22/2012 konštatuje, že v prejedávanej veci nastáva vyššie uvedená situácia, pretože ust. § 11 a 13 O.z. náhradu nemajetkovej ujmy blízkym osobám priznávajú.

V ods. 57 a 58 odôvodnenia tohto rozsudku Súdny dvor ďalej uvádza, že na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že slovenský (resp. český) Obč. zákonník systematicky rozlišuje náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Z pohľadu eurokonformného výkladu náhrady škody na účely PZP je takéto rozlišovanie neprípustné. Súdny dvor v ods. 58 výslovne konštatovala, že nič nenasvedčuje tomu, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktorú odkazujú uvedené smernice. Doterajší záver českých súdov i NS SR je týmto konštatovaním Súdneho dvora prekonaný a z pohľadu výkladu príslušných smerníc nemôže obstáť.

Nesprávny je i záver odporcu o tom, čo konštatuje tunajší súd, že v prejedávanej veci nemožno ustanovenia zák. č. 381/2001 Z.z. vykladať eurokonformným spôsobom, pretože vnútroštátne právne úprava odporuje právu EÚ a účinku smerníc sa nemožno dovolávať voči jednotlivcom, ale len proti štátu. Odporca, podľa názoru súdu, úplne opomína tzv. nepriamy účinok smerníc, v zmysle ktorého orgány členského štátu sú povinné vnútroštátne právo vykladať a aplikovať vo svetle znenia smerníc tak, aby sa dosiahol nimi predpokladaný výsledok (porovnaj rozhodnutie ESD C-14/83 von Colson and Kamman v Land Nordrhein-Westfalen, ECR 1981).

Z judikatúry Európskeho súdneho dvora jednoznačne vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné v rámci aplikácie princípu nepriameho účinku smerníc nahradiť absentujúcu legislatívu alebo vykonať nápravu nesprávne implementovanej smernice v konkrétnom súdnom konaní, a to bez ohľadu na zodpovednosť štátu za implementáciu smernice a povinnosť štátu vykonať nápravu. Súd je povinný vykonať všetko pre to, aby vykladal vnútroštátnu právnu normu v čo najväčšom možnom súlade s neimplementovanou alebo nesprávne implementovanou smernicou.

Súd zdôrazňuje, že výsledkom eurokonformného výkladu môže byť i vznik občiansko-právnej zodpovednosti individuálneho subjektu, ktorá by bez zohľadnenia nepriameho účinku smernice a pri výlučnej aplikácii vnútroštátneho práva neexistovala (porovnaj rozhodnutie ESD C 215/97, Bellone c/a Jokohama, ECR I-2191).

S prihliadnutím na uvedené, keď zák. č. 381/2001 Z.z. používa pojem škoda, ktorý pri systematickom výklade podľa Obč. zákonníka je odlišný od pojmu nemajetková ujma, je nutné prihliadnúť na účel a cieľ smerníc a pojem škoda použitý v zák. č. 3081/2001 Z.z. vykladať v súlade s jasne stanovenými podmienkami a cieľmi určenými v Smerniciach 72/166/EHS, 84/5/EHS v znení doplnenia Smernice 2005/14/EHS a 90/232/EHS.

V zmysle eurokonformného výkladu tohto pojmu je nutné pod pojem „škoda“ na účely zák. č. 381/2001 Z.z. subsumovať i pojem nemajetková ujma.

Takýto výklad je obligatórny bez ohľadu na to, či smernice boli alebo neboli implementované správne. Nepriamy účinok smerníc sa vzťahuje na prípady absencie implementácie smernice aj na prípady neúplnej alebo nesprávnej implementácie smernice. Súd dáva do pozornosti, že argument odporcu, že zák. č. 381/2001 odporuje komunitárnemu právu, vylučuje náhradu nemajetkovej ujmy a jeho eurokonformný výklad by fakticky znamenal jeho zmenu, je v tomto prípade neopodstatnený a nesprávny. Práve naopak eurokonformný výklad vnútroštátneho právneho predpisu nemožno považovať za rozhodovanie *contra legem*.

Žiadne ust. zák. č. 381/2001 Z.z. nezakazuje ani nevylučuje náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia. Zákon síce používa pojem škoda na zdraví, tento nijako nedefinuje. Záver o tom, že nemajetková ujma a škoda podliehajú odlišnému režimu a nemajetkovú ujmu nemožno nahrádzať v rámci PZP, vychádza výlučne z doterajšieho výkladu českých a slovenských súdov, ktorý však s prihliadnutím na najnovší rozsudok C - 22/2012 nie je eurokonformný. Tento nesprávny a euronekonformný výklad možno odstrániť jedine správnym eurokonformným výkladom príslušných ustanovení č. 381/2001 Z.z. a Obč. zákonníka. Podľa názoru súdu takýto záver platí bez ohľadu na povinnosť štátu zosúladiť vnútroštátne právo s ust. príslušných smerníc, teda bez ohľadu na to, či sa vyjadruje zmena zák. č. 381/2001 Z.z.

V zmysle vyššie uvedeného súd sa nemohol stotožniť ani s rozhodnutiami, ktoré boli pripojené do tohto spisového materiálu a to rozhodnutie OS Ružomberok 7C/35/2012 zo dňa 18.2.2014, ani s ďalšími pripojenými rozhodnutiami, ktoré posudzovali obdobné prípady dopravných nehôd inak, ako tunajší súd.

Tunajší súd sa opiera a aplikuje závery prijaté v rozsudku Súdneho dvora C-22/2012 a dáva do pozornosti aj napr. rozhodnutia OS Trebišov sp. zn. 14C/96/2013, ktorý pojednával o skutkovo i právne obdobnej veci. Obdobne postupoval aj OS Košice I. č.k. 10C/50/2004-305 v spojení s rozhodnutím KS v Košiciach č.k. 11Co/12/2009-370, v ktorom súd prvého stupňa aj odvolací súd rozhodovali taktiež o otázke náhrady nemajetkovej ujmy poisťovňou s PZP a to žalobcom z titulu PZP voči poisťovni priznali. Uvedené rozhodnutia boli predmetom prieskumu NS SR v dovolacom konaní sp. zn. 1Cdo/97/2010, pričom dovolacím súdom neboli zrušené.

Vo svetle právneho posúdenia tejto veci súd vyhodnotil, že návrh navrhovateľov bol opodstatnený. Navrhovatelia však žiadali, aby každému z nich bola priznaná nemajetková ujma vo výške 15.000 Eur, spolu teda 30.000 Eur. Súd pri určovaní nemajetkovej ujmy dôsledne vychádzal z ust. § 13 ods. 2 a ods. 3 Obč. zákonníka. Podľa citovaných ust. výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Z výpovede samotných navrhovateľov nepochybne vyplýva aká ujma ich zasiahla po tom, ako ich najmladší syn zomrel. Podrobne sa vyjadrovali k jeho povahovým a charakterovým vlastnostiam. Vyjadrovali sa k tomu, ako im pomáhal. Súd sa musel stotožniť, že takáto strata syna bola a je veľkým utrpením pre oboch rodičov. Ich syn mal len 24 rokov. Pravidelne pomáhal otcovi, ako živnostníkovi pri jeho murárskych prácach. Takýmto spôsobom si zadovážil prostriedky na živobytie a navyše pomáhal

rodičom a ostatným súrodencom. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvoľnou. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnúť na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

V súlade s cit. ust. súd uzatvoril, že v danom prípade je potrebné priznať nemajetkovú ujmu. S výškou nemajetkovej ujmy sa však tunajší súd nemohol stotožniť. Súd uzatvára, že je pravdou na jednej strane, že rodičia prišli o svojho syna, pričom smrť syna sa nedá vyjadriť žiadnym ekvivalentom finančných prostriedkov. Súd však dáva do pozornosti, že z judikatúry tunajších súdov ani zo smerníc Ministerstva zdravotníctva SR, prípadne iných vnútorných predpisov skutočne nie je možné určiť ekvivalent finančnej ujmy za smrť blízkeho príbuzného. V tomto prípade voľnou úvahou súd dospel k záveru, že priznanie čiastky každému po 7.500 Eur bude zodpovedať ujme, ktorú si museli vytrpieť rodičia po tom, ako im oznámili smrť svojho syna. Z vyjadrenia odporcu navyše vyplynulo, že tento sa postaral aj o ďalšie náhrady z titulu pohrebného. Svoje povinnosti si odporca, aspoň podľa jeho vyjadrenia, z titulu majetkovej ujmy v zmysle zákona PZP splnil. Z výpovede rodičov mal súd preukázané, že matka nebohého nepracuje, je evidovaná na úrade práce. Otec pracuje ako živnostník a okrem nebohého syna majú ešte ďalšie deti. Je zrejmé a možno je aj šťastím, že neboli odkázaní len výlučne s výživou a starostlivosťou na svojho nebohého syna. V opačnom prípade by musel súd pri určovaní nemajetkovej ujmy postupovať ináč.

Z uvedeného dôvodu potom vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľov v rade 1/ a 2/ zamietol.

Čo sa týka trov konania, súd postupoval v tomto konaní v zmysle ust. § 142 ods. 3 O.s.p. To znamená, aj keď má účastník úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu. Je nepochybné, že v tomto konaní mali navrhovatelia úspech vo veci samej, žiadali 30.000 Eur, súd im priznal 15.000 Eur. Ich trovy konania pozostávali z cestovného. Na tunajší súd sa museli dostaviť z adresy G.. XX, cestovné ich vyšlo vo výške 31,76 Eur - čo boli náklady na cestovné v súvislosti s pojednávaním dňa 14.4.2014. Z pripojených cestovných lístkov, ktoré boli predložené tunajšiemu súdu, boli tieto okolnosti potvrdené. Cestovný lístok Spišská Nová Ves - Žilina obyčajný stál 15,88 Eur, spolu 31,76 Eur. Tieto trovy bude odporca povinný zaplatiť navrhovateľom tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Okrem tohto si právny zástupca navrhovateľov vyčíslil trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 714,63 Eur, vychádza z § 10 ods. 8 vyhl. č. 655/2004 vo veciach ochrany osobnosti, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy, tarifnou hodnotou je 2.000 Eur. Vychádzajúc z tohto je základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby 91,29 Eur bez DPH. Právny zástupca navrhovateľov si teda účtoval:

- 17.8.2013 prevzatie veci a právneho zastúpenia 91,29 Eur,
- 21.8.2013 písomné podanie 91,29 Eur,
- 20.3.2014 písomné vyjadrenie vo veci samej 91,29 Eur,
- 14.4.2014 porada s klientom 91,29 Eur,
- 14.4.2014 účasť na pojednávaní 91,29 Eur,
- 16.6.2014 účasť na pojednávaní 91,29 Eur.

Trovy právneho zastúpenia za úkony 547,74 Eur.

- DPH 20% je 109,55 Eur,
- režijný paušál za 2 úkony x 7,81 Eur = 15,62 Eur,
- režijný paušál za 4 úkony x 8,04 Eur = 32,16 Eur.

Režijný paušál spolu 47,78 Eur., DPH 20% 9,56 Eur.

Spolu trovy 714,63 Eur.

Súd podrobne preskúmal takto vyčíslené trovy právneho zastúpenia a musel konštatovať, že tieto boli vyčíslené v súlade s vyhl. č. 655/2004 Z.z. Čo sa týka porady s klientom zo dňa 14.4.2014 súd uzatvára, že k tomuto bol pripojený úradný záznam zo dňa 14.4.2014, z ktorého vyplýva, že v čase od 11.00 hod. do 12.05 hod. navrhovatelia v rade 1/ a 2/ sa zúčastnili pohovoru v advokátskej kancelárii - HADBÁBNA & spol., advokátska kancelária, s.r.o. ohľadne sporného nároku. Súd má za to, že tento úkon - porada s klientom, i keď predchádzal samotnému pojednávaniu, je v súlade s vyššie

citovanou vyhláškou a preto aj tento úkon právnenému zástupcovi priznal. Odporca bude teda povinný uhradiť právnenému zástupcovi aj trovy právneho zastúpenia tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).